

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/58/2018
Identifikačné číslo spisu:	5311010487
Dátum vydania rozhodnutia:	21.11.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:5311010487.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., v trestnej veci obvineného O. D., na neverejnom zasadnutí konanom 21. novembra 2018 v Bratislave, pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona, o dovolaní obvineného O. D. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo 17. októbra 2012, sp. zn. 2Tos/97/2012 v spojení s uznesením Okresného súdu Čadca z 18. júla 2012, sp. zn. 2Nt/10/2011, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, dovolanie obvineného O. D. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Čadca uznesením z 18. júla 2012, sp. zn. 2Nt/10/2011 (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozhodol tak, že obvinenému O. D., nar. XX.. P. XXXX v N., trvale bytom T., M. G. č. XXXX/X podľa § 299 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 73 ods. 1 Trestného zákona uložil ambulantné ochranné psychiatrické liečenie na skutkovom základe podrobne opísanom v odôvodnení uznesenia súdu prvého stupňa v spojení s tam uvedenými právnymi úvahami.

Krajský súd v Žiline (ďalej aj len „krajský súd“) rozhodujúci na podklade sťažnosti obhajcu obvineného voči uzneseniu súdu prvého stupňa rozhodol uznesením zo 17. októbra 2012, sp. zn. 2Tos/97/2012 tak, že túto podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

V nadväznosti na uznesenie krajského súdu označené v predchádzajúcom odseku doručil obvinený O. D. súdu prvého stupňa dňa 15. júna 2016 podanie označené ako „Sťažnosť“ (č. l. 117 až 162 spisu), ktoré súd prvého stupňa vyhodnotil podľa jeho obsahu ako dovolanie (viď pokyn samosudkyne súdu prvého stupňa Mgr. Eriky Dodulíkovej na č. l. 163 a spisu). Súd prvého stupňa po vykonaní z tejto procesnej situácie vyplývajúcich potrebných procesných úkonov normovaných v § 379 ods. 1 Trestného poriadku obvinenému ustanovil opatrením z 29. novembra 2016, sp. zn. 2Nt/10/2011 (č. l. 171 spisu) obhajcu JUDr. Stanislava Záhumenského, advokáta v Čadci, Fraňa Kráľa 1504 (ďalej len „obhajca“).

Pomerne značný časový rozdiel medzi dátumom vydania uznesenia krajského súdu napadnutého dovolaním (18. júla 2012) a podaním obvineného (15. júna 2016), resp. dovolaním podaným prostredníctvom obhajcu (18. júla 2018) súvisí s tým, že súdu prvého stupňa sa od okamihu, kedy nadobudlo dovolaním napadnuté uznesenie právoplatnosť, nepodarilo doručiť uvedené uznesenie obvinenému, a to napriek tomu, že súd prvého stupňa vykonával všetky relevantné procesné úkony, ktoré má v rámci svojich zákonných oprávnení vo vzťahu k doručovaniu písomností k dispozícii (č. l. 62 až 114 spisu). Obvinený dovolaním napadnuté uznesenie prevzal až 13. júna 2016 (doručenka na č. l. 61 spisu). Obvineného lokalizovali prostredníctvom NÚ SIRENE príslušné orgány policajného zboru v Českej republike (č. l. 113).

V dovolaní podanom už prostredníctvom v predošlom odseku označeného obhajcu (č. l. 186 a nasl. spisu), doručenom súdu prvého stupňa 16. júla 2018 obvinený uviedol, že prípustnosť dovolania odvodzuje od naplnenia skutkovej podstaty dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. g), písm. i) a písm. j) Trestného poriadku. Obhajca osobitne nad rámec uvedeného vo vzťahu k obsahu podania obvineného z 13. júna 2016 konštatoval, že obvinený prioritne namieta nesprávne vyhodnotenie skutkového stavu zo strany súdu prvého stupňa, ako aj nevykonanie navrhnutých dôkazov. Odôvodnenie uznesení súdu prvého stupňa v spojení s uznesením krajského súdu je v rozpore so zisteným skutkovým stavom, čo dokladá obsahom znaleckých posudkov tvoriacich prílohu dovolania.

Obvinený v dovolacom návrhu prostredníctvom obhajcu v spojení s jeho predchádzajúcim podaním podrobnejšie opísaným vyššie navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku zrušil uznesenie Okresného súdu Čadca z 08. júla 2012, sp. zn. 2Nt/10/2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo 17. októbra 2012, sp. zn. 2Tos/97/2012 a Okresnému súdu Čadca prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Čadca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. g) Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b) a § 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po vykonaní vyššie uvedených procesných úkonov predstavujúcich jeho prieskumnú povinnosť formálnej povahy vo vzťahu k podanému dovolaniu dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku (§ 382 písm. c) Trestného poriadku).

V súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu je v určitých prípadoch judikované, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku uvedené, sa týkajú vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo v zmysle obsahu § 374 ods. 1 Trestného poriadku a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Ak chybám vytýkaným v podanom dovolaní nezodpovedá dovolaťelom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označeného dovolaťelom podľa § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

Napriek tejto skutočnosti, je najvyšší súd toho názoru, že aj v zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej

republiky z 21. januára 2010, sp. zn. IV. ÚS 305/09 by odmietnutie zaobrania sa námietkami obvineného obsiahnutými v jeho podaní predstavovalo neprimerane reštriktívny výklad ustanovenia § 373 ods. 1 Trestného poriadku zakladajúci zároveň porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; nehovoriac o skutočnosti, že jeho pôvodné podanie fakticky iniciovalo dovolacie konanie.

Na tomto mieste najvyšší súd uzatvára, že by bolo prinajmenšom nelogické dospieť k takému záveru, že by sa s nimi obhajca pri koncipovaní dovolania žiadnym spôsobom neoboznámil; dospel teda k záveru, že uvedené námietky je potrebné vnímať v extenzívnom poňatí ako zahrnuté do dovolania (aj keď len určitým „paralelným“ spôsobom), ktoré bolo podané v súlade s dikciou § 373 ods. 1 Trestného poriadku, t. j. podané „prostredníctvom obhajcu“.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z obsahu dovolacích námietok obvineného je zrejmé, že obvinený nimi len vo všeobecnosti konštruuje existenciu akéhosi „zámerného podstrčenia“ dôkazov za účelom údajnej „zámernej diskreditácie“ jeho osoby zo strany súdu. Na ilustráciu, uvedené opiera napríklad o konštatovanie, že vo veci konajúca a rozhodujúca samosudkyňa si objednala sama znalecký posudok vo vzťahu k posúdeniu príčinnosti obvineného v čase spáchania skutku tvoriaceho predmet posudzovanej trestnej veci. Dodáva, že samosudkyňa sa mu chce pomstiť a krivo ho obviňuje, pričom zavádza a nezabezpečuje dôkazy čestným a serióznym spôsobom. Je teda zrejmé, že vo všeobecnosti jeho dovolacie námietky vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno označiť za vyjadrujúce nesúhlas s vykonaným dokazovaním, pričom obvinený zároveň výsledky vykonaného dokazovania hodnotí rýdzo subjektívne za súčasného uvedenia vlastného hodnotenia zabezpečenej dôkaznej situácie.

Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, však v žiadnom prípade nie je možné zaradiť pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Obvinený v dovolaní navyše nekonkretizoval, ktoré konkrétne ustanovenia Trestného poriadku mali byť porušené v rámci vykonávania dôkazov, ktoré by boli vôbec určitým spôsobom spôsobilé naplniť tento dovolací dôvod.

Tieto skutočnosti nie sú s poukazom na predchádzajúce odseky odôvodnenia tohto uznesenia spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa citovaného ustanovenia. V nadväznosti na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že argumentáciu obvineného vo vzťahu k namietanému naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je potrebné odmietnuť ako nedôvodnú.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb a má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, tak ten je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Uvedenou formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva.

Koncepcia dovolania v trestnom práve, osobitne úprava dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, veta za bodkočiarkou „správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť“, vylučuje možnosť uplatňovania námietok proti skutkovým zisteniam. Na podklade tohto dovolacieho dôvodu nemožno tak preskúmať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu, ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov. Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, t. j. či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva.

Obvinený vo vzťahu k časti odôvodnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku neuvádza žiadne argumenty subsumovateľné pod skutkovú podstatu označeného dovolacieho dôvodu. Možno sa však domnievať, že prípadnú odôvodnenosť jeho aplikácie odvodzuje od skutkových zistení konajúcich súdov, ktoré podrobuje reflexii v zmysle vyššie citovaných subjektívnych úvah spochybňujúcich už proces dokazovania. V dovolaní podanom prostredníctvom jeho obhajcu nemožno takisto nájsť bližšiu špecifikáciu podraditeľnú pod označený dovolací dôvod, ktorá by umožnila podrobnejšie identifikovať vady napádané obvineným v rámci tohto dovolacieho dôvodu. S poukazom na predchádzajúce odseky možno z konštatovaní obvineného obsiahnutých vo vyššie citovaných námietkach dospieť k záveru, že existenciu dovolacieho dôvodu opiera o skutočnosti totožné s tými, ktoré sú bližšie opisované v predchádzajúcom texte.

Ako sa najvyšší súd už vyjadril v podrobnostiach vyššie, obvinený v časti odôvodnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku namieta takmer výlučne skutkové zistenia konajúcich súdov a ich vyhodnotenie. Tieto skutočnosti takisto nie sú s poukazom na predchádzajúce odseky odôvodnenia tohto uznesenia spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa citovaného ustanovenia.

Vzhľadom na skôr citované právne úvahy dospel najvyšší súd vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku k záveru, že tento rovnako nebol naplnený.

Podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Súd pri ukladaní ochranného opatrenia musí vždy posudzovať podmienky pre jeho uloženie. K naplneniu dovolacieho dôvodu označeného v predchádzajúcom odseku dôjde v prípade, ak by o uložení ochranného opatrenia rozhodol súd napriek tomu, že pre takýto postup neboli splnené zákonné predpoklady ustanovené v § 73 a nasl. Trestného zákona.

Podľa § 73 ods. 1 Trestného zákona, súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. d) alebo ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Podľa § 73 ods. 3 a 4 Trestného zákona, ochranné liečenie neuloží, ak je vzhľadom na osobu páchatela zrejmé, že jeho účel nemožno dosiahnuť; ochranné liečenie môže súd uložiť aj popri treste alebo pri upustení od potrestania.

Je potrebné uviesť, že zo znaleckých posudkov a výpovedí znalcov v spojení s obsahom spisového materiálu vyplýva, že boli splnené všetky podmienky na uloženie ochranného psychiatrického liečenia ambulantnou formou. Znalecký posudok, resp. lekárska správa priložené obvineným v podanom dovolaní sú datované ku dňu 22. februára, resp. 20. apríla 2014, čiže až po nadobudnutí právoplatnosti

uznesenia súdu prvého stupňa v spojení s dovolaním napadnutým uznesením krajského súdu.

Z uvedeného je zrejmé, že v trestnej veci obvineného predstavujúcej predmet dovolacieho prieskumu nebol naplnený ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku.

V súhrne je teda namieste konštatovať, že obvinený v dovolaní nepredložil žiadny relevantný argument preukazujúci naplnenie niektorého z vyššie uvedených dovolacích dôvodov. Inými slovami je zrejmé, že nedošlo k naplneniu žiadneho z dovolacích dôvodov namietaných v podanom dovolaní obvineným.

Z toho dôvodu najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie obvineného nebolo dôvodné; preto najvyšší súd, riadiac sa vyššie opísanými právnymi úvahami, postupoval podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku a na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.